A horvát országgyülés ma kimondta Horvátország elszakadását

Zágráb, október 29
(Az Est tudósitójának telefonjelentése)

A horvát országgyülés ma délelőtt összeült, hogy kimondja Horvát-Szlavonország teljes elszakadását és a magyar állami tulajdonnak a délszláv állam tulajdonába való átvételét. Az ülésről tudósitást még nem közölhetek, mert a délszláv nemzeti tanács *minden magántudósitást eltiltott és a tilalom végrehajtását ellenőrzik.* Magában Zágrábban a legteljesebb rend és nyugalom van az utcákon. A közbiztonság fentartásáról a horvát katonaság gondoskodik. A szlavóniai események hire ide is elérkezett, de e hireket *erősen tulzottaknak tartják.*

A magyar vasutasok menekülése Szlavóniából

Csőcselék rabol és gyujtogat a határon

Eszék, október 29
(Az Est tudósitójának telefonjelentése)

Szlavóniában teljes az anarchia. Rablások, gyujtogatások a mult hét eleje óta napirenden vannak. *Pozsegán* szerdán reggel a 23. horvát honvédgyalogezred legénysége fellázadt, feltörte a raktárakat, felfegyverezte magát és lőszerrel, géppuskával megrakodva elszéledt. Hatvan-hetven főnyi csoport hatalmába keritett egy vonatot és fegyverrel kényszeritette a mozdonyvezetőt, hogy azonnal induljon *Eszék felé.* A zendülőket *Koskánál* magyar katonaság feltartóztatta és megakadályozta, hogy Eszékre jussanak.

Pénteken fellázadt az *Orahovicán* állomásozó 26-os honvéd gyalogezred. Feltörték a raktárakat és aztán pusztitó utra indultak a környéken. A *Guttmann-kastélyt* felgyujtották és kifosztották, a pincékből a bort kiengedték. Este értek *Nasicra*, a hol minden üzletet kifosztottak, *felgyujtották a magyarok, a zsidók és a németek házait.* A butort és felszerelést a helyi csőcselék cipelte széjjel. A fosztogatásban és gyujtogatásban *elől jártak az orosz foglyok*, a kik azt mondták, hogy ha náluk elpusztult minden, pusztuljon itt is.

Nasicról a megvadult tömeg *Gyurgyenovácra* ment, a hol tannin-gyár és milliókra menő fakészlet van. Ezt a helységet *teljesen elpusztitották.*

Eszéken rettentő a pánik. A városban eddig vérengzés még nem volt. A 28. honvéd ezred és a 78. közös ezred katonái, mikor értesültek arról, hogy a haderő a délszláv nemzeti tanács rendelkezésére áll, ezt ugy értelmezték, hogy ezentul nem kell szolgálniok. Azonnal elindultak hazafelé, de előbb *követelték, hogy mindegyikük puskát és ötven töltényt kapjon.* Kivánságukat teljesiteni kellett. A katonák nemcsak a kaszárnyában levő katonai foglyokat, hanem a polgári törvényszék foglyait is szabadon eresztették.

A tömeg dühe elsősorban a vasutasok ellen irányul, mert azok csaknem kivétel nélkül magyarok. *A vasutasok közül, a ki tehette, vonaton menekült, de a többiek gyalog és kocsin mentették puszta életüket.* Mindenük ott maradt és a csőcselék dühének áldozatául esett. Este félnyolckor még indult egy vonat Budapest felé, a vasutasok egy része azon menekült. Rendkivül válságos azonban azoknak a magyar vasutasoknak a helyzete, a kik mélyebben laknak Horvátországban. Ezekről semmi hir és már menekülni sem tudnak. Mikor a mult héten még aránylag nyugodtan elutazhattak volna, a zágrábi üzletvezetőség azzal tagadta meg tőlük a szállitási igazolványt, hogy *a délszláv nemzeti tanács kezeskedik a vasutasok életéért és vagyonáért.* Ugy látszik azonban, az események vezetése már kisiklott a délszláv nemzeti tanács kezéből is.

Barcs, október 29
(Az Est tudósitójának telefonjelentése)

Szlavónia lángokban áll. Pozsega, Orahovica, Susine, Gyurgyenovác és Nasic felgyujtása után Csacinc került sorra. Pakrácon kifosztották az üzleteket. Lipik fürdőhelyen ma reggel két vasutast megöltek azért, amiért magyarul kivánták jó reggelt egymásnak. Szlatinán rabolnak és gyujtogatnak. A pusztitásban oroszok járnak elől. Ma reggel felgyujtották a szlatinai malmot, melyben mintegy 100 vagon gabona és liszt volt. Délben érkezett jelentés szerint a csőcselék, melyet a zöld káder tagjai és önként leszerelt horvát honvédek vezetnek, Verőce felé tart. Verőce csak 15 kilométerre van Barcstól, nagy horvát helyőrsége van, tüzérséggel. Félő, hogy a lázadás onnan még ma átcsap Barcsra, azon a hidon át, a melyen 1848-ban is betörtek Jelasics hadai.

A hidak megerősitésére és őrzésére még semmi intézkedés sem történt. A barcsi kereskedők és polgárok sürgősen tanácskoznak, hogy hogyan szerezzenek mielőbb katonai segitséget. Barcsot ellepik a Horvátországból menekülő magyar vasutasok, a kik csak puszta életüket mentették meg. Vonatjuk hétfőn késő éjszaka érkezett Barcsra, a hol nem lehetett elhelyezni őket és az éjszakát szabadban töltötték. Szlavónia felé el van vágva a táviró és telefonösszeköttetés. Menekülők a Suhopoljétől távolabb fekvő állomásokról nem érkeztek, ugy hogy ezeknek a magyaroknak a sorsa egyenesen kétségbeejtő. A pécsi üzletvezetőség már tegnap beszüntette a vasuti forgalmat Szlavónia felé, de ma délelőtt még inditottak egy vonatot Suhopoljére, csak azért, hogy az ott gyülekezett vasutasokat és az állomási felszerelést elhozza. Nem valószinü, hogy ez a menekülővonat elérjen Suhopoljéba, mert, hir szerint, minden közbeeső hidat felrobbantottak.

Három halottja, 55 sebesültje van a Lánchidnál vivott csatának

– Az Est tudósitójától –

Tegnap este kilenc és tiz óra között véres, kegyetlen csatatér volt a Lánchid pesti környéke. A tömeg, a mely a Károlyi-párt körhelyisége előtt gyülekezett, meghallgatta a szónokokat: majd kiadta valaki a jelszót, hogy fel Budára, *József* főherceghez és néhány perc mulva már elárasztotta a tömeg a Lánchid előtt levő teret. Itt a rendőrök *Krecsányi* Kálmán főkapitányhelyettes parancsára *lovasattakot vezettek a tömeg ellen.* A rendőrök kivont karddal rohanták meg az előállókat és ütötték-verték, a kit kard alá kaphattak. A katonák, a kik a rendőrök vonaláig utat adtak a tömegnek, megdermedve nézték a vérengzést, majd a tömegből eldördült egy-két lövés, mire *a rendőrök sortüzet adtak.* Rettenetes izgalomban életre-halálra folyt tovább a csata. A rendőrök káromkodtak, a sebesültek jajveszékeltek. *Három halott és 55 sebesült maradt a kövezeten.* A szerencsétleneket részint a Ritzbe, részint a Károlyi-párt körhelyiségébe szállitották, a hol a mentők és a környék orvosai nyujtottak segitséget a sebesülteknek.

Az áldozatok

A rendőrség tegnapi vérengzésének eddig *három halottja és kimutathatólag ötvenöt sebesültje van,* ez a szám azonban nem pontos, mert a sérültek közül sokan különböző orvosoknál kötöztették be sebeiket és sérüléseiket eltitkolják a hatóságok előtt.

A három halott a következő: *Kacsmarik* Sándor 27 éves munkás, *Riesner* István bádogos és egy *Krisztics* nevü munkás, a ki ma éjjel halt meg a Rókus-kórházban. A sérülések legnagyobb része *rendőrkardtól származik* és fényes bizonyitéka annak, hogy nem a katonaság támadt a népre, hanem a régi hagyományos rendőri brutalitás kelt ismét életre.

A sebesültek névsora

A mentők a következő áldozatokat részesitették első segélyben:

Berg Gyuláné 23 éves *magánzónőnek* vágott seb van a combján. *Szántó* Aladár 30 éves *magánhivatalnoknak* vágott seb a feje tetején. *Novák* András 23 éves *kovácsnak*, ifju *Fodor* Gyula 19 éves *géplakatosnak*, *Schnabeck* Károly 41 éves *vasesztergályosnak* vágott sebei vannak a feje tetején. *Kukucska* Lajos 18 éves *szabósegédnek* szurony szaladt a hátába, *Spacsek* József 20 éves *bankhivatalnok* homlokán hosszu vágott seb, *Zsoldos* Pál 18 éves *tanulónak* sulyos zuzódások vannak a balkarján, *Hoffmann* György 27 éves *női szabó*, *Kovács* Aladár 18 éves *géplakatos*, *Gyimes* Béla *egyetemi hallgató*, *Ifjin Szedoh orosz fogoly*, *Gold* Sándor 35 éves *nyomdász*, *Mocsári* József 30 éves *vasesztergályos* teste és feje össze van vagdalva rendőrkarddal. *Pokorny* István 39 éves *kereskedő* teste zuzódásokkal van tele, *Plunka* Ferenc 53 éves *napszámos* fejét hasitotta be a rendőrkard. *Tompos* Lajos 24 éves péksegéd és *Schulmann* Endre 18 éves *orvostanhallgatót* a rendőrök a parti raktárakhoz szoritották, leugrottak a raktárak tetejéről, bokarándulásokat és véromléseket szenvedtek. Ugyanigy járt dr. *Szatala* Ödön 30 éves *miniszteri hivatalnok*. *Vertz* Gyula 40 éves *munkás* fejét hasitotta be, *Brenner* Pál *kereskedőnek* és *Häussler* Vilmos 18 éves *tanulónak* testét érte a rendőrkard. *Katona* Péter 48 éves *kereskedő* teste tele van horzsolt sebekkel, *Kovács* István 22 éves *munkás*, *Spiller* Sándor 22 éves *kereskedő* és *Schwarz* Márton 18 éves *kereskedő* tarkóján repesztett sebek vannak. Ezek valószinüleg a rendőrkard élettelen oldalától származnak. *Haisler* Vilmos 20 éves *egyetemi hallgató* testébe szurony furódott. *Guth* Pál 16 éves *tanuló* koponyatetejét repesztette be a rendőrkard. *Spitzer* Adolf 25 éves *munkás*, *Rónai* István 17 éves *tanuló* teste zuzódásokkal van tele, *Eidenburg* László 18 éves *egyetemi hallgató* fejét oly erővel érte a rendőrkard, hogy agyrázkódást szenvedett. *Plontea* Ferenc 33 éves *munkás* vágott sebet kapott, *Palefia* Ilona 34 éves *munkásnő* testébe golyó furódott. Dr. *Ernst* Ottó *ügyvéd* zuzódásokat szenvedett, *Ujhelyi* József 20 éves *munkás* vágott sebét, *Német* Ferenc 24 éves *szerelő* zuzott sebeit, *Philipovits* Bronisziáv 14 éves *szerelő* lőtt sebét kötözték be a mentők. Az áldozatok között van *Friedrich* István, a Károlyi-párt egyik vezető embere, a ki sulyos horzsolásokat szenvedett. *Friedmann* Ilona 18 éves *szabónő* teste zuzódásokkal van tele, *Zubricki* Sándor 40 éves *munkás* testét rendőrkard vágta meg. Sulyos sérülése van *Molnár* Jenő 18 éves *szinésznek*: karjába és a tüdejébe furódott a golyó. *Szőke* Ferenc 28 éves *lakatosnak* vágott seb van a feje tetején. *Dubovszky* Imre 23 éves *hivatalnoknak* lőtt seb a tarkóján. *Senker* Jenő 22 éves *kereskedő* összeesett. *Kádár* András 21 éves *utcaseprő*. *Seinbaum* Károly 32 éves *gyári munkás*, *Klein* Sámuel 28 éves *joghallgató*, *Brezán* Károly 23 éves *munkás*, *Knant* Rudolf 26 éves *szolga*, *Haluska* Péter 38 éves *mázoló* testét vágta meg a rendőrkard. *Stächle* Sándor 17 éves *tanuló* teste zuzódásokkal volt tele. Egy kis *14 esztendős fucska is* sulyos fejsebével állitott be a mentőkhöz, de sem a nevét, sem a kilétét nem akarta elárulni. A mentők kórházba akarták szállitani, de a nagy zürzavarban megszökött és az ajtóból visszakiáltott: *„Engedjenek el, mert ha későn jövök haza, megver a mamám!"*

A mentők nagy apparátussal dolgoztak. Hat orvos, négy autó és öt kocsi állandóan az utcán volt. A Károlyi-párt helyiségében a mentők valóságos fiókkórházat rendeztek be. *Szédő* Miklós mentőorvos öt fekvőbeteget kezel, tizenhét sérült volt a körhelyiségben és hetet a kórházba szállitották. A Ritz-szállóban *Gally* főorvos kötözőhelyet rögtönzött és a szálló előkelő közönsége borzongva látta, a mint a vérző fejü emberek betámolyogtak az ajtón. Itt halt meg *Riesner* István bádogos kezelés közben.

Félóra munkaszünet a gyász és tiltakozás jeléül

A Magyar Nemzeti Tanács ma hajnalban tartott ülésén megbélyegezte az éjjeli vérontást és felszólitást intézett Budapest polgáraihoz és munkásaihoz, hogy a gyárban, műhelyben, üzletben és minden munkahelyen a gyász és tiltakozás jeléül *ma délelőtt tiztől féltizenegy óráig a munkát szüntesse be.* Ez a csendes tiltakozás rendzavarás nélkül le is folyt. *Félóra hosszat ma délelőtt nem működött a telefon és nem jártek a villamosok sem,* zárva voltak az összes üzletek, nem dolgoztak a banktisztviselők, a fővárosi villanygyár tisztviselői, a nagyobb vállalatok tisztikara …

Villanyvilágitás, telefon- és csengőfelszerelésekot, javitásokat, karbantartást vállal
Liptay Géza Ill. eng. villanyfelszerelő-i vállalat
VI., Károly király-ut 3. Telefon luvórzám 55-46.

Svájc! [illegible]
Ann. exp. E. László, Wien, I., Wollzeile 6.
Német nyelvű [illegible]